

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ У ПІСЛЯВОЄННИЙ ЧАС

Через ситуацію, яка склалася в нашій країні починаючи із 2014 року, туристична сфера діяльності досить сильно постраждала. Зважаючи на важкі обставини в країні, а також у зв'язку із COVID-19, туристичним агенціям довелося досить сильно підлаштовуватись під сучасні реалії.

На жаль, через повномасштабні бойові дії була знищена досить вагома кількість туристичної інфраструктури та рекреаційних ресурсів. Частина цих ресурсів неможливо відновити, тоді як на відновлення інших піде досить багато коштів та часу. На деякий час ведення туристичного бізнесу було майже неможливим і в деякій мірі навіть небезпечним. Але маємо прагнути розвитку цієї сфери у післявоєнний період.

По-перше, через воєнні дії з'являються нові види туризму, одним із яких є ностальгійний туризм. Через велику кількість примусово виїхавших громадян після завершення воєнних дій більшість з них виявлять бажання хоча б на короткий термін повернутись до своєї домівки. Також досить популярним зараз є волонтерський туризм – це вид туризму за участю осіб будь-якого віку у волонтерських проєктах туристичної спрямованості в різних країнах світу. Такий вид туризму не лише підтримує громадян України, але й відіграє провідну роль у становленні і відновленні сучасного туризму України.

Ще з початку пандемії почали розвиватися онлайн-подорожі і віртуальні екскурсії, які є досить актуальними і зараз. Віртуальна екскурсія – це організаційна форма навчання, яка відрізняється від реальної екскурсії віртуальним відображенням реально існуючих об'єктів (музеї, парки, вулиці міст, тощо) з метою створення умов для самостійного спостереження, збору необхідних фактів.

По-друге, досить популярним у всьому світі є культурно-пізнавальний і воєнний туризм. Після закінчення воєнних дій з'явиться велика кількість важливих історичних місць, наприклад місць, де проходили битви, були братські могили, пам'ятки історії. Бажання пізнання історії для погляду на масштаб трагедії завжди приваблювало туриста.

Голова Державної агенції розвитку туризму (ДАРК) Мар'яна Олесків дала характеристику можливого розвитку туризму: «Я впевнена, що багато хто захоче відвідати ті місця, які вже стали символами цієї війни. Якщо досі люди подорожували місцями козацької слави – в Холодний Яр, Черкаську область – Хортицю, то до них додадуться місця нашої нинішньої слави».

По-третє, під час воєнних дій була створена велика кількість військової інфраструктури, частина якої в майбутньому може слугувати в туристичних цілях. Так, наприклад, блокпости, відомі місця бойових зіткнень (наприклад, битва під Іловайськом), місця масштабних та жорстоких вбивств (Буча, Ірпінь, Гостомель, Маріуполь) є важливими живими підтвердженнями історії захисту населених пунктів, які згодом можуть стати всевітньовідомими туристичними маршрутами пам'яті.

Також, через початок повномасштабного вторгнення, Україна масово привернула до себе увагу світових країн-лідерів, що призвело до підвищення інтересу багатьох туристів. Тому, на жаль, але дана ситуація послугувала хорошою рекламою для України. Велика частина людей, які навіть не знали про існування нашої держави, тепер з нетерпінням чекають моменту для того, щоб приїхати і познайомитися з Україною. Зважаючи на те, що зараз таких людей є чимало, слід очікувати досить немалий потік туристів. Постійні згадки України у світових газетах у даній ситуації рекламують країну для просування туристичних послуг.

Але все-таки для покращення післявоєнних відновлень потрібно буде вжити низку заходів, частину з яких потрібно вживати вже зараз. До них можна віднести:

- становлення та покращення військових пам'яток з метою залучення туристів; іноземні інвестиції;
- створення та підтримання достойних та безпечних умов для проведення післявоєнних турів;
- створення туристичних фірм, які будуть спеціалізуватися в створенні маршруту екскурсії в місцях ведення бойових дій;
- облаштування та створення воєнно-рекреаційних ресурсів;
- організація масштабної маркетингової кампанії з метою привернення уваги туриста;
- втримання інтересу до України в сучасного туриста, підтримання гідних умов та створення здорової конкуренції;
- будівництво туристичних комплексів під вимоги сучасного туриста з урахуванням їхніх інтересів;
- внесення змін до Закону України «Про туризм».

Туризм існував, існує і буде існувати незалежно від подій історії, а деякі з них навіть слугують великим поштовхом до його розвитку.

І дуже важливо не втрачати можливості і щодня намагатися створити гідну конкуренцію для головних туристичних місць усього світу. Адже в перспективі нас очікує неймовірний потік туристів, до якого потрібно приготуватися якнайкраще.